

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 19. decembra 2013*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Štátna pomoc — Pojem ‚intervencia zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov‘ — Elektrická energia veterného pôvodu — Povinnosť nákupu za vyššiu cenu, než je trhovú cenu — Úplná náhrada — Príspevky, ktoré musia platiť koneční spotrebitelia elektrickej energie“

Vo veci C-262/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Francúzsko) z 15. mája 2012 a doručený Súdnemu dvoru 29. mája 2012, ktorý súvisí s konaním:

Association Vent De Colère! Fédération nationale,

Alain Bruguier,

Jean-Pierre Le Gorgeu,

Marie-Christine Piot,

Eric Errec,

Didier Wirth,

Daniel Steinbach,

Sabine Servan-Schreiber,

Philippe Rusch,

Pierre Recher,

Jean-Louis Moret,

Didier Jocteur Monrozier

proti

Ministre de l'Écologie, du Développement durable, des Transports et du Logement,

Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie,

* Jazyk konania: francúzština.

za účasti:

Syndicat des énergies renouvelables,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia J. L. da Cruz Vilaça (spravodajca),
G. Arestis, J.-C. Bonichot a A. Arabadžiev,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. apríla 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Association Vent De Colère! Fédération nationale, v zastúpení: A. Marlange a M. Le Berre, avocats,
- Syndicat des énergies renouvelables, v zastúpení: F. Thiriez a T. Lyon-Caen, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues, J. Gstalter a J. Rossi, splnomocnení zástupcovia,
- grécka vláda, v zastúpení: I. Pouli a K. Boskovits, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: T. Maxian Rusche, É. Gippini Fournier, K. Herrmann a P. Němečková, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. júla 2013,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 87 ods. 1 ES, teraz článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci konania o žalobe, ktorú podali Association Vent De Colère! Fédération nationale a jedenásť fyzických osôb proti dvom výnosom, a to výnosu ministre de l'Écologie, de l'Énergie, du Développement durable et de l'Aménagement du territoire (minister ekológie, energetiky, udržateľného rozvoja a územného plánovania) zo 17. novembra 2008 stanovujúcemu podmienky nákupu elektrickej energie vyrábanej zariadeniami využívajúcimi mechanickú veternú energiu (JORF z 13. decembra 2008, s. 19032), a výnosu ministre de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi (ministerka hospodárstva, priemyslu a zamestnanosti) z 23. decembra 2008, ktorým bol doplnený výnos zo 17. novembra 2008 (JORF z 28. decembra 2008, s. 20310, ďalej len „sporné výnosy“).

Právny rámec

Francúzske právo

- 3 Článok 5 zákona č. 2000-108 z 10. februára 2000 o modernizácii a rozvoji verejnej služby v oblasti elektrickej energie (loi n° 2000-108, du 10 février 2000, relative à la modernisation et au développement du service public de l'électricité) (JORF z 11. februára 2000, s. 2143), zmenený a doplnený zákonom č. 2006-1537 zo 7. decembra 2006 o energetickom odvetví (loi n° 2006-1537, du 7 décembre 2006, relative au secteur de l'énergie) (JORF z 8. decembra 2006, s. 18531, ďalej len „zákon č. 2000-108“) stanovuje:

„I.– Náklady pripísateľné úlohám verejnej služby, ktorými sú poverené subjekty v odvetví elektrickej energie, sa môžu úplne nahradiť. Zahŕňajú:

a) V oblasti výroby elektrickej energie:

- 1° Dodatočné náklady, ktoré prípadne vyplývajú z vykonania ustanovení článkov 8 a 10 v porovnaní s nákladmi, ktoré ušetrí Électricité de France [SA (EDF) (ďalej len „Électricité de France“)] alebo prípadne s tými, ktoré ušetrí dotknutí nezoštatnení distribútori uvedení v článku 23 zákona č. 46-628 z 8. apríla 1946 [o zoštatnení elektrickej energie a plynu (sur la nationalisation de l'électricité et du gaz) (JORF z 9. apríla 1946, s. 2651)]. Ušetrené náklady sa počítajú s ohľadom na trhovú cenu elektrickej energie alebo v prípade nezoštatnených distribútorov s ohľadom na predajné tarify uvedené v článku 4 v pomere podielu elektrickej energie nadobudnutej za tieto tarify na ich celkovom nákupe po odpočítaní množstiev nakúpených na základe už citovaných článkov 8 a 10. Rovnaké hodnoty ušetrených nákladov slúžia ako referencia pri určení kompenzovaných dodatočných nákladov v prípade, ak sú dotknuté zariadenia prevádzkované spoločnosťou Électricité de France alebo nezoštatneným distribútorom. Ak je predmetom zmluvy nákup elektrickej energie vyrábanej vo výrobnom zariadení, ktoré je umiestnené v oblasti nenapojenej na kontinentálnu metropolitnú sieť, dodatočné náklady sa počítajú vo vzťahu k podielu vyrobenej elektrickej energie, ktorá sa predáva za regulované tarify;

...

Výška týchto nákladov sa počíta na základe príslušného účtovníctva vedeného týmito subjektmi, ktoré ich znášajú. Toto účtovníctvo, ktoré je vyhotovené v súlade s pravidlami stanovenými Commission de régulation de l'énergie, [Komisia pre reguláciu v energetike] podlieha kontrole, pričom s ňou spojené výdavky platia subjekty, ktoré tieto náklady znášajú, ktorú vykoná ich audítor alebo v prípade štátnych podnikov ich autorizovaný účtovný revízor.... Minister energetiky určí výšku týchto nákladov na návrh Commission de régulation de l'énergie, ktorá ho predkladá každý rok.

Náhrada týchto nákladov v prospech subjektov, ktoré ich znášajú, je zabezpečená z príspevkov, ktoré majú platiť koneční spotrebitelia elektrickej energie usadení v tuzemsku.

Výška príspevkov uvedených vyššie sa počíta v pomere k spotrebovanému množstvu elektrickej energie....

Výška príspevku, ktorý za každé odberné miesto majú platiť koneční spotrebitelia uvedení v článku 22 ods. I prvom pododseku, nesmie prekročiť 500 000 eur. Rovnaká horná hranica sa uplatňuje na príspevky, ktoré majú platiť podniky uvedené v článku 22 ods. I druhom pododseku za trakčnú elektrickú energiu spotrebovanú v tuzemsku, a na príspevky, ktoré majú platiť podniky uvedené v článku 22 ods. II štvrtom pododseku za elektrickú energiu, ktorá bola spotrebovaná z elektricky prepojenej siete nadväzujúcej na odberné miesta.

Výška príspevku na každú kilowatthodinu sa počíta tak, aby príspevky pokryli všetky náklady uvedené v písmenách a) a b), ako aj nižšie uvedené výdavky na správu vynaložené zo strany Caisse des dépôts et consignations [Štátna depozitná pokladnica], a rozpočet národného ombudsmana pre energetiku. Minister energetiky určí túto výšku na návrh Commission de régulation de l'énergie, ktorá ho predkladá každý rok. Výška ročného príspevku stanovená na daný rok sa uplatní na nasledujúce obdobia v prípade, ak v príslušnom roku nenadobudne účinnosť nový výnos.

...

Príspevky oprávnených konečných spotrebiteľov, ktorí uplatnili práva poskytnuté v článku 22 ods. III a sú zásobovaní prostredníctvom verejnej prepravnej siete alebo verejnej distribučnej siete, vyberá subjekt poverený správnu sieť, ku ktorému sú títo spotrebiteľia pripojení, a to vo forme dodatočného poplatku k tarifám za používanie sietí. ... Skutočne vybrané príspevky sa prostredníctvom Caisse des dépôts et consignations vyplatia subjektom, ktoré znášajú náklady za verejnú službu.

...Caisse des dépôts et consignations vypláca štyrikrát ročne vybrané sumy subjektom, ktoré znášajú náklady uvedené v bodoch 1° a 2° písm. a) a b). Každoročne k 1. januáru vypláca národnému ombudsmanovi pre energetiku sumu rovnajúcu sa výške jeho rozpočtu.

Caisse des dépôts et consignations vykazuje tieto jednotlivé transakcie na osobitnom účte. Výšku výdavkov na správu, ktoré vynaloží táto pokladnica, určuje každý rok minister hospodárstva a minister energetiky.

Bez toho, aby boli dotknuté sankcie stanovené v článku 41, v prípade, že v lehote dvoch mesiacov od dátumu splatnosti príspevku nedôjde k jeho zaplateniu alebo bude zaplatený len čiastočne, Commission de régulation de l'énergie zašle upomienku spolu s penále z omeškania vo výške 10 % sumy splatného príspevku.

...

Ak výška vybraných príspevkov nezodpovedá zistenej výške ročných nákladov, nasledujúci rok sa vykoná oprava na základe výdavkov splatných za tento rok. Ak sa splatné sumy nevyberú v priebehu roka, započítajú sa k sume nákladov za nasledujúci rok.

Commission de régulation de l'énergie každý rok vo svojej výročnej správe vyhodnotí fungovanie mechanizmu nákladov verejnej služby v oblasti elektrickej energie, ktoré sú uvedené v tomto odseku I.

...

III.- Pokiaľ poplatník neuhradí príspevky stanovené v odseku I...vyššie, minister energetiky mu uloží správnu sankciu v súlade s podmienkami upravenými v článku 41 uvedeného zákona.

IV.– Podrobné pravidlá na uplatňovanie tohto článku sú upravené dekrétmi Conseil d'État [Štátna rada].“

4 Článok 10 zákona 2000-108 stanovuje:

„S výnimkou prípadov, v ktorých je nevyhnutné zabezpečiť správne fungovanie sietí, spoločnosť Électricité de France a nezoštátnení distribútori uvedení v článku 23 už citovaného zákona č. 46-628 z 8. apríla 1946 v rámci ich predmetu podnikania a pokiaľ sú výrobné zariadenia napojené na verejnú distribučnú sieť, ktoré prevádzkujú, sú povinní uzatvoriť, ak o to príslušný výrobca požiada, zmluvu o nákupe elektrickej energie, ktorú v tuzemsku vyrábajú:

...

2° Zariadenia využívajúce obnoviteľné zdroje energie s výnimkou zariadení využívajúcich mechanickú veternú energiu, ktoré sú umiestnené v oblastiach napojených na kontinentálnu metropolitnú sieť, alebo ktoré zavádzajú energeticky výhodné technológie, ako je kogenerácia. Dekrét prijatý Conseil d'État stanoví rozsah inštalovaného výkonu výrobných zariadení, ktoré môžu mať prospech z povinného nákupu elektrickej energie. Tento rozsah, ktorý nemôže prekročiť 12 megawattov, je stanovený pre každú kategóriu zariadení, ktoré môžu mať prospech z povinného nákupu elektrickej energie na výrobnú jednotku....

...

3° Zariadenia na výrobu elektrickej energie využívajúce mechanickú veternú energiu, ktoré sú umiestnené v oblasti rozvoja veternej energie vymedzenej v súlade s podmienkami stanovenými v článku 10-1;

...Dekrét upravuje povinnosti uložené výrobcom, ktorí majú prospech z povinného nákupu elektrickej energie, ako aj podmienky, za ktorých ministri hospodárstva pre energetiku určia po získaní stanoviska Commission de régulation de l'énergie podmienky nákupu takto vyrobenej energie. Bez toho, aby bolo dotknuté zachovanie platnosti zmlúv o povinnosti nákupu, ktoré boli účinné v čase vyhlásenia zákona č. 2004-803 z 9. augusta 2004 o verejnej službe v oblasti elektrickej energie a plynu a o elektrických a plynárenských podnikoch (loi n° 2004-803 du 9 août 2004 relative au service public de l'électricité et du gaz et aux entreprises électriques et gazières), môžu zariadenia, ktoré majú prospech z povinnosti nákupu elektrickej energie na základe tohto článku alebo na základe článku 50 tohto zákona, uzavrieť zmluvu o povinnom nákupe elektrickej energie len raz.

Keďže sa na prípadné dodatočné náklady zariadení vyrábajúcich elektrickú energiu, ktoré prevádzkuje Électricité de France alebo už citovaní nezoštatní distribútori, vzťahuje tento článok, uhrádzajú sa v súlade s podmienkami stanovenými v článku 5 ods. I.

...

Prípadné súvisiace dodatočné náklady sa hradia v súlade s podmienkami stanovenými v článku 5 ods. I.

...“

5 Článok 8 bod 2 dekrétu č. 2001-410 z 10. mája 2001 o podmienkach nákupu elektrickej energie vyrábanej výrobcami, na ktorých sa vzťahuje povinnosť nákupu, v znení zmien a doplnení (JORF z 12. mája 2001, s. 7543) znie:

„Výnosy ministrov hospodárstva a energetiky prijaté po získaní stanoviska Conseil supérieur de l'électricité et du gaz [Najvyššia rada pre energetiku a plynárenstvo], ako aj Commission de régulation de l'électricité, stanovujú podmienky nákupu elektrickej energie vyrábanej zariadeniami, ktoré majú prospech z povinnosti nákupu, upravenej v článku 10 zákona z 10. februára 2000.... Tieto podmienky nákupu upravujú najmä:

...

2° nákupné tarify elektrickej energie“.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 6 V sporných výnosoch ministre l'Écologie, de l'Énergie, du Développement durable et de l'Aménagement du territoire a ministre de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi stanovili podmienky nákupu elektrickej energie vyrábanej zariadeniami využívajúcimi mechanickú veternú energiu.
- 7 Association Vent de colère! Fédération nationale a jedenásť ďalších žalobcov následne podali proti týmto výnosom žalobu o neplatnosť na Conseil d'État.
- 8 Títo žalobcovia najmä tvrdia, že uvedené výnosy zavádzajú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 9 Vnútroštátny súd uvádza, že nákup elektrickej energie vyrábanej zariadeniami využívajúcimi mechanickú veternú energiu za cenu vyššiu, než je trhová cena, predstavuje zvýhodnenie, ktoré môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a hospodársku súťaž.
- 10 Pokiaľ ide o kritérium založené na intervencii zo strany štátu alebo prostredníctvom štátnych prostriedkov, Conseil d'État pripomína, že v rozhodnutí z 21. mája 2003 uplatnila rozsudok z 13. marca 2001, PreussenElektra (C-379/98, Zb. s. I-2099), keď rozhodla, že finančná záťaž vyplývajúca z povinnosti nákupu, z ktorej majú prospech zariadenia využívajúce mechanickú veternú energiu, je rozdelená medzi určitý počet podnikov bez toho, aby verejné zdroje priamo či nepriamo prispievali k financovaniu pomoci, a teda konštatovala, že predchádzajúci mechanizmus nákupu elektrickej energie vyrábanej v zariadeniach využívajúcich mechanickú veternú energiu nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES.
- 11 Tento mechanizmus však bol zmenený zákonom č. 2003-8 z 3. januára 2003 o trhu s plynom a elektrickou energiou a o verejnej službe v oblasti energetiky (loi n° 2003-8, du 3 janvier 2003, relative aux marchés du gaz et de l'électricité et au service public de l'énergie) (JORF zo 4. januára 2003, s. 265). Pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona boli dodatočné náklady vyplývajúce z povinnosti nákupu uloženej spoločnosti Électricité de France a nezoštátneným distribútorom úplne uhrádzané z verejného fondu na výrobu elektrickej energie, do ktorého prispievali výrobcovia, dodávatelia a distribútori uvedení v zákone. V súčasnosti sú tieto dodatočné náklady hradené príspevkami, ktoré musia platiť koneční spotrebitelia elektrickej energie usadení v tuzemsku, ktorých výška sa vypočíta úmerne množstvu spotrebovanej elektrickej energie a rozhodne o nej minister energetiky na návrh Commission de régulation de l'énergie.
- 12 Conseil d'État takisto uvádza, že v rozsudku zo 17. júla 2008, Essent Netwerk Noord a i. (C-206/06, Zb. s. I-5497), Súdny dvor po tom, čo spresnil, že vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok PreussenElektra, členský štát nepoveril predmetné podniky správou štátnych prostriedkov, konštatoval, že financovanie prostredníctvom tarifného príplatku, ktorého platenie štát ukladá nákupcom elektrickej energie a ktorý predstavuje poplatok, pričom prostriedky navyše zostávajú pod kontrolou členského štátu, treba považovať za intervenciu štátu alebo zo štátnych prostriedkov.
- 13 Za týchto okolností Conseil d'État rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa vzhľadom na zmenenú povahu spôsobu financovania úplnej náhrady dodatočných nákladov, ktoré musí spoločnosť Électricité de France a nezoštátnení distribútori uvedení v článku 23 zákona č. 46-628... znášať v dôsledku povinnosti nakupovať elektrickú energiu vyrábanú v zariadeniach využívajúcich mechanickú veternú energiu za cenu vyššiu ako trhová cena tejto elektrickej energie, ktorá vyplýva zo zákona č. 2003-8..., tento mechanizmus považovať za intervenciu zo strany štátu alebo prostredníctvom štátnych prostriedkov v zmysle a na účely uplatňovania ustanovení článku [107 ods. 1 ZFEÚ]?“

O prejudiciálnej otázke

- 14 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má mechanizmus úplnej náhrady dodatočných nákladov, ktoré musia podniky znášať v dôsledku povinnosti nakupovať elektrickú energiu veterného pôvodu za cenu vyššiu, ako je trhovú cenu, ktorú platia koneční spotrebitelia a ktorá vyplýva zo zákona č. 2000-108, považovať za intervenciu zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 15 Najprv treba spresniť, že hoci kvalifikácia štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ predpokladá splnenie štyroch podmienok, a to že ide o intervenciu zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov, že táto intervencia musí byť spôsobilá ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, že musí priniesť selektívnu výhodu svojmu príjemcovi a že narúša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 17. marca 1993, *Slovan Neptun*, C-72/91 a C-73/91, Zb. s. I-887, bod 18, ako aj z 30. mája 2013, *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE*, C-677/11, bod 25), táto otázka sa výlučne týka prvej z týchto podmienok.
- 16 Na to, aby sa zvýhodnenie mohlo považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musí byť poskytnuté priamo alebo nepriamo zo štátnych prostriedkov a musí byť pripísateľné štátu (pozri rozsudky zo 16. mája 2002, *Francúzsko/Komisia*, C-482/99, Zb. s. I-4397, bod 24, ako aj *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE*, už citovaný, bod 27).
- 17 Pokiaľ ide po prvé o podmienku spočívajúcu v pripísateľnosti opatrenia, treba preskúmať, či sa verejné orgány musia považovať za orgány, ktoré sa podieľali na prijatí tohto opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudok *Francúzsko/Komisia*, už citovaný, bod 52).
- 18 V tejto súvislosti treba konštatovať, že mechanizmus náhrad, o ktorý ide vo veci samej, bol zavedený zákonom č. 2000-108, a musí sa teda považovať za pripísateľný štátu.
- 19 Pokiaľ ide po druhé o podmienku týkajúcu sa toho, aby sa výhoda priamo alebo nepriamo poskytla zo štátnych prostriedkov, treba pripomenúť, že opatrenia, ktoré nie sú spojené s prevodom štátnych prostriedkov, môžu spadať pod pojem pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. marca 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, Zb. s. I-877, bod 14, a z 19. mája 1999, *Taliano/Komisia*, C-6/97, Zb. s. I-2981, bod 16).
- 20 Pojem intervencia prostredníctvom štátnych prostriedkov má totiž za cieľ začleniť okrem výhod priamo poskytovaných štátom, výhody poskytnuté prostredníctvom verejných alebo súkromných inštitúcií, ktoré tento štát zriadil alebo poveril na riadenie pomoci (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 22. marca 1977, *Steinike a Weinlig*, 78/76, Zb. s. 595, bod 21; *Slovan Neptun*, už citovaný, bod 19, ako aj *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE*, už citovaný, bod 26).
- 21 Súdny dvor rovnako rozhodol, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ zahŕňa všetky peňažné prostriedky, ktoré môžu verejné orgány skutočne použiť na podporu podnikov bez ohľadu na to, či tieto prostriedky trvalo patria, alebo nepatria do majetku štátu. V dôsledku toho, aj keď sumy zodpovedajúce predmetnému opatreniu nie sú trvalým spôsobom vo vlastníctve štátnej pokladnice, skutočnosť, že stále sú pod verejnou kontrolou, a teda k dispozícii príslušným vnútroštátnym orgánom, stačí na to, aby sa považovali za štátne prostriedky (pozri rozsudky *Francúzsko/Komisia*, už citovaný, bod 37; *Essent Netwerk Noord a i.*, už citovaný, bod 70, ako aj *Doux Élevage a Coopérative agricole UKL-ARREE*, už citovaný, bod 35).
- 22 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že vo veci samej sa sumy určené na náhradu dodatočných nákladov vyplývajúcich z povinnosti nákupu, ktorú znášajú podniky, vyberajú od všetkých konečných spotrebiteľov elektrickej energie na francúzskom území a ich správou je poverená Caisse des dépôts et des consignations.

- 23 Podľa francúzskej právnej úpravy uplatniteľnej vo veci samej, výšku príspevku, ktorý platí každý konečný spotrebiteľ elektrickej energie, každoročne určuje minister energetiky na návrh Commission de régulation de l'énergie. V prípade nevydania takéhoto ministerského výnosu sa výška príspevku každý rok automaticky zvyšuje.
- 24 Okrem toho článok 5 zákona č. 2000-108 zavádza správnu sankciu pre prípad, že spotrebiteľ príspevok nezaplatí.
- 25 Bolo už rozhodnuté, že finančné prostriedky pochádzajúce z povinných príspevkov uložených právnou úpravou členského štátu, ktoré sú spravované a rozdeľované v zmysle tejto právnej úpravy, sa môžu považovať za štátne prostriedky v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, aj keď sú ich správou poverené subjekty, ktoré nie sú verejnými orgánmi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, Zb. s. 709, bod 35).
- 26 Napokon ako bolo uvedené na pojednávaní, zákon č. 2000-108 zaviedol zásadu úplného krytia povinnosti nákupu zo strany francúzskeho štátu, ktorá tento štát zaväzuje k vyrovnaniu minulých záväzkov a k úplnej úhrade dodatočných nákladov, ktoré boli uložené podnikom, a to pre prípad, že by výška príspevkov vybraných od konečných spotrebiteľov elektrickej energie bola na pokrytie týchto dodatočných nákladov nepostačujúca.
- 27 Z bodov 20, 25 a 26 tohto rozsudku tak vyplýva, že skutočnosť, ktorú na pojednávaní uviedla francúzska vláda, že podniky podliehajúce povinnosti nákupu si príspevky vybrané od konečných spotrebiteľov ponechávajú, pokiaľ tieto príspevky nepokryjú sumu ich vlastných dodatočných nákladov, takže časť finančných prostriedkov sa neprevedie cez účet Caisse des dépôts et consignations, nepostačuje na vylúčenie existencie intervencie prostredníctvom štátnych prostriedkov.
- 28 Pokiaľ ide o finančné prostriedky prevádzané cez Caisse des dépôts et consignations, v každom prípade treba uviesť, že v súlade so zákonom č. 2000-108, táto pokladnica najprv sústreďuje vybrané sumy na osobitnom účte a potom ich vypláca dotknutým subjektom, takže pri správe týchto finančných prostriedkov vystupuje ako sprostredkovateľ.
- 29 Caisse des dépôts et consignations je právnická osoba verejného práva, ktorá bola zriadená zákonom o financiách z roku 1816 (loi sur les finances de 1816). Jej generálneho riaditeľa, ktorý je výkonným orgánom, vymenúva v Rade ministrov prezident republiky. Jej dozorná komisia, ako aj v nej zriadené osobitné výbory sú zložené z osôb, ktoré vymenúva Národné zhromaždenie a Senát a ďalšie verejné inštitúcie. Predsedu jej dozornej rady určí táto rada spomedzi svojich členov. V praxi je ním buď poslanec Národného zhromaždenia alebo člen Senátu.
- 30 Tento verejnoprávny subjekt poverený Francúzskou republikou zabezpečuje pre Commission de régulation de l'énergie, ktorá je nezávislým správnym orgánom dohliadajúcim na správne fungovanie trhu s elektrickou energiou a plynom vo Francúzsku, plnenia súvisiace s administratívnym, finančným a účtovným riadením. Caisse des dépôts et consignations tiež zisťuje oneskorené a neuhradené platby zo strany konečných spotrebiteľov a informuje o tom Commission de régulation de l'énergie.
- 31 Okrem iného tento verejný subjekt môže investovať príspevky, ktoré boli vybrané od konečných spotrebiteľov, pričom príjem z tohto investovania sa každý rok odpočíta z výšky príspevkov, ktoré sa musia zaplatiť za nasledujúci rok.
- 32 Caisse des dépôts et consignations okrem toho nedosahuje z tejto činnosti nijaký zisk a jej náklady na správu sa započítavajú voči príspevkom, ktoré platia koneční spotrebiteľia elektrickej energie.
- 33 Uvedené sumy, ktoré takto spravuje Caisse des dépôts et consignations, sa preto musia považovať za sumy, ktoré zostávajú pod verejnou kontrolou.

- 34 Všetky tieto skutočnosti umožňujú odlíšiť túto vec od veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok PreussenElektra, v ktorej sa rozhodlo, že za intervenciu zo štátnych prostriedkov nemožno považovať povinnosť súkromných dodávateľov elektrickej energie nakupovať elektrickú energiu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie za minimálne ceny, pokiaľ nedochádza k priamemu alebo nepriamemu prevodu štátnych zdrojov na podniky vyrábajúce tento typ elektrickej energie (pozri v tomto zmysle rozsudok PreussenElektra, už citovaný, bod 59).
- 35 Ako už mal Súdny dvor príležitosť uviesť v bode 74 už citovaného rozsudku Essent Netwerk Noord a i., vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok PreussenElektra, súkromné podniky neboli dotknutým členským štátom poverené spravovať štátne prostriedky, ale mali povinnosť nákupu z vlastných finančných prostriedkov.
- 36 Predmetné finančné prostriedky sa tak nemohli považovať za štátne prostriedky, pretože v nijakom okamihu neboli pod verejnou kontrolou a neexistoval štátom zavedený a regulovaný mechanizmus, o aký ide v tejto veci, na náhradu dodatočných nákladov vyplývajúcich z tejto povinnosti nákupu, prostredníctvom ktorého štát týmto súkromným subjektom zaručoval úplné krytie uvedených dodatočných nákladov.
- 37 Článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa tak má vykladať v tom zmysle, že mechanizmus úplnej náhrady dodatočných nákladov, ktoré musia podniky znášať v dôsledku povinnosti nakupovať elektrickú energiu veterného pôvodu za cenu vyššiu, ako je trhovú cenu, ktorú v tuzemsku platia všetci koneční spotrebitelia, vyplývajúci zo zákona č. 2000-108, predstavuje intervenciu zo štátnych prostriedkov.

O obmedzení časových účinkov rozsudku

- 38 Ak by Súdny dvor subsidiárne dospel k záveru, že spôsob financovania, o aký ide vo veci samej, predstavuje intervenciu zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov, francúzska vláda požaduje obmedzenie časových účinkov rozsudku, ktorý sa má vydať.
- 39 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou výklad pravidla práva Únie, ktorý podáva Súdny dvor v rámci výkonu svojej právomoci podľa článku 267 ZFEÚ, objasňuje a v prípade potreby spresňuje význam a dosah tohto pravidla tak, ako ho súd má alebo mal chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudlo účinnosť. Z toho vyplýva, že takto vykladané pravidlo súd môže a má uplatňovať dokonca aj na právne vzťahy vzniknuté a založené pred vydaním rozsudku na základe žiadosti o výklad, pokiaľ sú okrem iného splnené podmienky umožňujúce predložiť príslušným súdom spor týkajúci sa uplatnenia uvedeného pravidla (pozri najmä rozsudky z 2. februára 1988, Blaizot a i., 24/86, Zb. s. 379, bod 27; z 10. januára 2006, Skov a Bilka, C-402/03, Zb. s. I-199, bod 50, ako aj z 21. marca 2013, RWE Vertrieb, C-92/11, bod 58).
- 40 Súdny dvor môže iba výnimočne pri uplatňovaní všeobecnej zásady právnej istoty obsiahnutej v právnom poriadku Únie pristúpiť k obmedzeniu možnosti všetkých dotknutých osôb dovolávať sa ustanovenia, ktoré vyložil, aby sa spochybnili právne vzťahy, ktoré vznikli v dobrej viere. Na rozhodnutie o takom obmedzení je nevyhnutné, aby boli splnené dve podstatné kritériá, a to dobrá viera dotknutých osôb a riziko vážnych ťažkostí (pozri najmä rozsudky Skov a Bilka, už citovaný, bod 51, ako aj RWE Vertrieb, už citovaný, bod 59).
- 41 Pokiaľ ide o vec samú, treba po prvé v súvislosti s podmienkou dobrej viery dotknutých osôb pripomenúť, že francúzska vláda si nemohla byť nevedomá zákazu stanoveného v článku 108 ods. 3 ZFEÚ vykonať opatrenie pomoci a právnych následkov, ktoré vyvoláva neoznámenie predmetného opatrenia.

- 42 Pokiaľ ide po druhé o požiadavku týkajúcu sa rizika vážnych ťažkostí, Súdny dvor zdôraznil, že finančné následky, ktoré by mohli pre členský štát vyplývať z rozsudku vydaného v prejudiciálnom konaní, neodôvodňujú samy osebe časové obmedzenie účinkov tohto rozsudku (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 19. októbra 1995, Richardson, C-137/94, Zb. s. I-3407, bod 37 a citovanú judikatúru).
- 43 Za týchto podmienok v prejednávanej veci neexistuje nijaká skutočnosť, ktorá môže odôvodniť výnimku zo zásady, podľa ktorej účinky rozsudku siahajú k dátumu nadobudnutia účinnosti vykladaného pravidla (pozri rozsudok z 13. februára 1996, Bautiaa a Société française maritime, C-197/94 a C-252/94, Zb. s. I-505, bod 49 a citovanú judikatúru).
- 44 Časovú účinnosť tohto rozsudku preto netreba obmedziť.

O trovách

- 45 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že mechanizmus úplnej náhrady dodatočných nákladov, ktoré musia podniky znášať v dôsledku povinnosti nakupovať elektrickú energiu veterného pôvodu za cenu vyššiu, ako je trhovú cenu, ktorú v tuzemsku platia všetci koneční spotrebitelia, vyplývajúci zo zákona č. 2000-108 z 10. februára 2000 o modernizácii a rozvoji verejnej služby v oblasti elektrickej energie, zmenený a doplnený zákonom č. 2006-1537 zo 7. decembra 2006 o energetickom odvetví, predstavuje intervenciu zo štátnych prostriedkov.

Podpisy